

Czilli Aranka

Szólóinda

A fűben feküdtem. Arccal az égnek. Égtek a szeplőim a fényben. Lehunyt szemhéjamon át a világ rózsaszín buroknak tűnt. Azon gondolkodtam, hogy vajon lehetséges-e, hogy az erős fény annyira átvilágítja a vékony bőrömet, hogy megláthatom a benne futó véreket, vagy egyszerűen csak megsütötte a nap a fejemet és hallucinálni kezdtem.

Kinyitom a szemem: apró fénypötytyök tánca.

– Apa, lehet, hogy tündérek táncát látom a fényben? – kérdeztem vonakodva.

– Szemed világa! – morgott oda.

Tudtam, hogy dühös rám. Órák óta görnyed a göcsörtös szőlőtövek és gyűrűző szőlőindák között, és két kőoszlop közé feszített párhuzamos drótokra próbálja rávezetni a lázadó kacsokat.

Pont, mint engem. Amióta az eszem tudom, mindig félmondatnyi célzásokkal próbált rávezetni valamilyen megoldásra, munkára, cselekvésre sarkallni. Soha nem használt ilyenkor felszólító mondatokat. – Mit szólnál, ha...? Nem lenne kedved...? Ha segítenél, délutánra otthon lehetnének...

Én meg pontosan úgy reagáltam ezekre a finom, tapintatos célzásokra, mint a tenyeréből folyton kisikló szőlőindák. Arra akartam nyúlni, amerre a fény hívott, nem arra, amerre a kötéseim húztak.

Pedig tudtam, hogy be kellene állnom valamelyik sor végére. Hajolnom kellene, görnyednem, túrnom a földet, köszönnöm az ágakat, izzadnom és púposodnom kellene az elvárások csöndjében. De valami átláthatatlan és ellenállhatatlan törvényszerűség, valamilyen belső parancs megtiltotta nekem, hogy a gondolatot tettere váltsam. Behunytam a szemem: a világ pirosan pulzáló meleg varázslat. Kényelem, simogatás, csoda.

Aztán a vacsoránál apám fehér szakállán és arca barázdáiban ott láttam a szótlan szemrehányást, szeme sötét árkaiban ott ültek a kimondatlan vádak, de ott lapult a félelmem is, hogy egyszer talán nem jön majd haza a gyümölcsösből, hogy addig görnyed majd a magányos munka fölött, amíg legyőzi őt a kimerültség, infarktust kap, szótlánul belefekszik a rögök közül rákacsintó végső kiútba. Hogy egyszer talán, amikor nem is leszek otthon, döglok vagy szórakozom épp valahol, megszólal majd a telefonom, és valaki azt mondja, hogy a szomszédok apám holttestére bukkantak a sötét szőlőhegy oldalán.

Ettől minden ősszel az első szőlőgerezd szemei megsavanyodtak a számban. De nagy úr a lázadás. És minden íz megszokható. A savanyú szőlőé is.

Öltések

Az íratlan, de évente egyszer-kétszer szóba hozott családi anekdota szerint ott volt a szülőszobában, amikor születtem. Pedig akkor még mindenki úgy gondolta, hogy a férfi helye a kocsnában van, míg a felesége szül. Elvégre mindenkinek megvan a maga feladatköre. A férfi ilyenkor sört rendel a komáinak, sógorainak és férfi-barátainak, akik cserébe biztatják és bátorítják, tartják benne a lelket, amíg megcsörren a telefon és a férfit egy örömittas női hang sűrű gratulációk között értesíti, hogy apa lett.

Apámat más fából faragták. Amikor anyám hajnali négykor megrázta a vállát, lehet, hogy indulni kéne, pánikba esett. A pizsamanadrágra felkapta az első nadrágot, ami a kezébe került, a felsőre pedig csak egy kabátot, majd befűzetlen cipőjében, borzasan toporzékolt az ajtóban, hogy „namilesz, induljunkmár”, miközben anyám fújtatva-lihegve cipelte kifelé az erre az alkalomra összekészített utazótászkát.

Fehér Zsigulijával úgy hajtott át a piroson, hogy így utólag belegendolva ébredtem rá, milyen jó ötlet volt hajnalban születni, amikor még alszik a város és nincs forgalom.

A kórház portása értetlenkedett, nem akarta beengedni a leendő apukát, aki kiugrott a kocsiból, az álmos férfi szeme közé nézett, majd halkán, kedves-határozottan a tudomására hozta, hogy ha nem nyitja ki a kaput és miatta a felesége az autóban fog megszülni, akkor a portás úr nyakára tekeri a köldöksinórt.

A kapus úgy nyomta meg a záratokat nyitó kopott piros kart, mint egy pánikgombot.

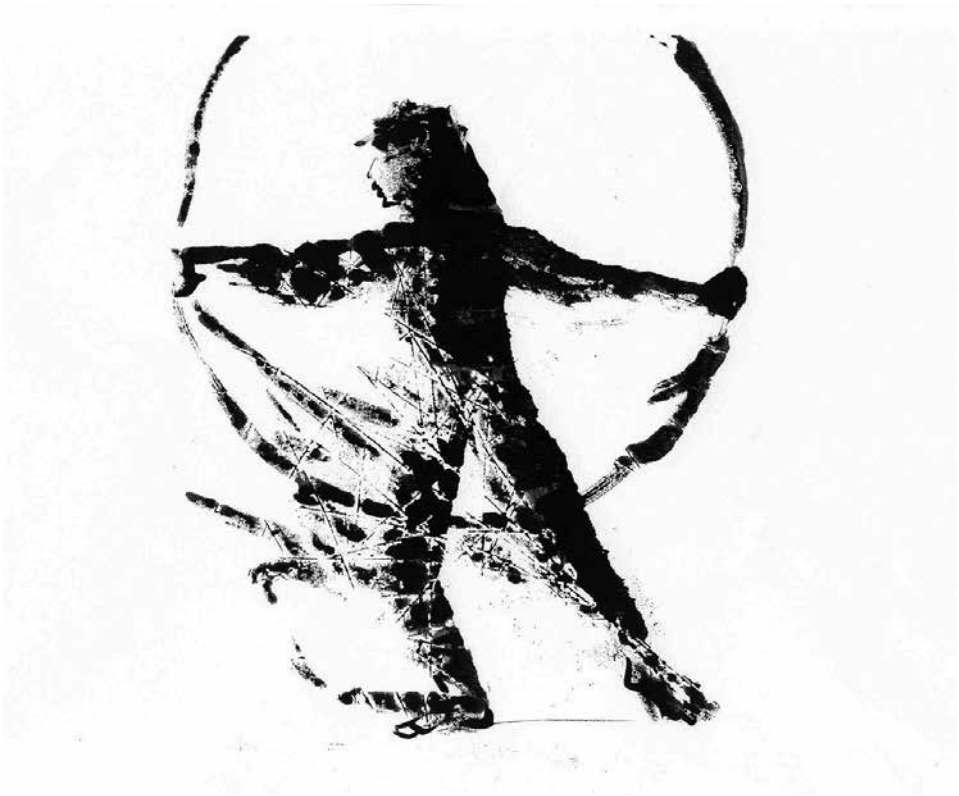
A kórház folyosójának minden ajtajánál lekenyerezett, körbekönyörgött, vagy lelkesedésével meghatott valakit mindaddig, amíg az ügyeletes orvos – egy középkorú nő – félig nevetve, félig hitetlenkedve beengedte a születendő apát feleségével és születendő gyermekével együtt a szülőszobába.

Ott görnyedt apám, a szőke, izmos óriás egy 4x4-es fehér helyiségben, körülötte csupa fehérbe öltözött nők, mindenki úgy tett-vett, mintha a világ legtermészetesebb dolga lenne, hogy egy félmeztelen nő hanyatt fekve torkaszakadtából üvölt fájdalmában. Kedvesen oda-odaszóltak neki, utasításokat adtak, hogyan lélegezzon, mikor tartsa vissza a levegőt, mikor és hogyan nyomjon, de szemük se rebbent a szenvedésnek se a látványától, se a hangerejétől. Annál beszédesebb volt azonban apám arca, aki ott toporgott ügyetlenül, egyik lábáról a másikra nehezedett, arcán végigvonult már a szivárvány összes színe, és úgy ömlött róla a veríték, mintha ő tenne emberfeletti erőfeszítéseket, hogy a szigorú csont-és izomlabirintusok között utat nyisson a türelmetlen életnek. Mondjuk, a testi fájdalomtól is kivette a részét, mert anyám olyan erővel szorította a kapaszkodóként odanyújtott kezét, hogy kézfejének minden apró csontja hiába próbált kétségebesetten ellenállni a présnek. Miközben anyám csontjai éles fájdalommal megnyíltak előttem, apám kézcsontjai egymásba préselőd-

tek. Ott, akkor, abban a 4x4-es szobában azt hiszem, mindketten megbánták azt a bizonyos őszevi hűvös estét.

Anyám maradék erejét összeszedve hatalmasat sikítva szült meg, és még mielőtt megkönnyebbült női sóhajok lebbentették volna meg a helyiség nehéz, testnedvek párájától terhes levegőjét, apám szótlanul, sápadtan dőlt el a kórház cementpadlóján. Ugyan ki törődött volna ebben a helyzetben velem? Ki emelt volna magasba a tejfölszín neonfényben? Ki ölelt volna meghatódottan magához, hogy érzem, jó helyre érkeztem?

A nővérek kétségbeesve guggolták körbe apámat, akinek aranyfürtjei között kitartó lassúsággal szivárgott a vér a sűrke cementen dagadó tócsába. Az orvosnő pedig akkor és ott bosszankodva megfogadta, hogy soha többet férfi a lábát be nem teszi a szülőszobába, amíg ő dolgozik. Sűrű sóhajozások között, sietve rótta az öltéseket anyámon, akit ezután gyorsan átemeltek egy kerek, mozgatható vaságyra, hogy helyette apámat fektessék fel a szülőasztalra, ahol a doktornő további öltésekkel összevarrta apám fejét.

Alkotó